

2020. A COURSERA PROGRAMMI TULEMUSED

Covid-19 kriisi mõjude leevendamiseks pakkus Eesti 2020. a koostöös rahvusvahelise õppeplatvormi [Courseraga](#) eestlastele tasuta ligipääsu üle 4000-le Coursera kursusele ja võimalust saada e-kursuste läbimisel tasuta sertifikaat rahvusvahelistelt ülikoolidelt ja suurettevõtetelt. Esimesena pakuti ligipääsu tööturu riskirühmadele, hiljem kõikidele eestlastele. Kursustele sai registreerida oktoobri lõpuni ning õppida 2020. a lõpuni.

Tasuta kursuseid pakkus Coursera inimestele riigi vahendusel, seetõttu haldasid programmi Eestis sotsiaalministeerium, haridus- ja teadusministeerium, majandus- ja kommunikatsiooniministeerium ning töötukassa.

Coursera kursuseid pakkusid teistest riikidest näiteks Läti, Leedu, Kreeka, USA osariigid, Austraalia jne.

ÜLDINE HUVI & HUVILISE PROFIIL

Coursera kursustele registreeris end kokku **15 963** eestimaalast ehk **1,2%** Eesti rahvastikust¹ (edaspidi *huvilised*). Vähemalt 1-le kursuse valisid 11 773 inimest. Huviliste hulgas oli 3557 töötut (22,4% huvilistest). Näiteks Lätis, kus kursuseid pakuti vaid tööturu riskirühmadele, registreeris end kokku 1850 inimest².

Järgnevalt võrdleme Coursera huviliste ja Eesti elanikkonna sotsiaaldemograafilisi andmeid (Eesti Tööjõu-uuringu andmed 2020.a. II poolaasta kohta) **keskmise õppija kirjeldamiseks**.

Võrdlusest (tabel 1) selgub, et

- suurem osa, u 2/3 Coursera huvilistest (**64,6%**) olid **naised**, see läheb kokku ka üldise soolise trendiga elukestvas õppes osalemise kohta.
- Vanuserühmadest olid ülekaalus **noored vanuses 25-34 aastat (42,7%), samuti 35-44 aastased**. Üle 55-aastaseid on Coursera huvilistest ainult ca 3%, mis oli elanikkonnaga võrreldes ligi kümme korda vähem. Kuna kursustel osalemine eeldas inglise või vene keele oskust ning arvutioskust koos internetile ligipääsuga, siis võis see paljudele vanemaealistele takistuseks olla.
- Üle poole Coursera huvilistest olid **kõrgharidusega (65,2%)**, lõpetajatest koguni 73%. Seevastu elanikkonnas oli kõrgharidusega inimesi poole vähem (30,6%). Erinevus oli ka erialase hariduseta inimeste osatähtsuses. Coursera huviliste seas oli erialase hariduseta vähem inimesi (21,3%) kui elanikkonna seas (33,4%).

¹ 2021. a andmed, <https://www.stat.ee/et/avasta-statistikat/valdkonnad/rahvastik>

² Member State Reporting Fiche, Latvia, 17/03/21, The Employment Committee of the European Union

- Enamuse Coursera huviliste emakeel oli **eesti keel (68,6%)**, kuid elanikkonnaga võrreldes oli suhteliselt rohkem teiste emakeelte (peale eesti ja vene keele) esindajaid (6%). See võis olla tingitud inglisekeelse õppe võimalustest.
- Üle poole Coursera huvilistest elas Tallinnas (**58,7%**), kogu Harjumaal (koos Tallinnaga) aga **72,4%**. Võrdluseks: kogu elanikkonnast elas Harjumaal 45,8%. Seega oli Coursera huviliste regionaalne jaotus ebaühtlane ja koondunud peamiselt pealinna ja Tartu kanti. Samas elab nendes piirkondades ka arvu mõttes rohkem noori ja haritud inimesi.

Tabel 1. Coursera kursuste huviliste ja elanikkonna sotsiaal-demograafilise struktuuri võrdlus

SUGU	Coursera kursuste huvilised	Coursera kursuste huviliste osatähtsus %	15-74-aastase elanikkonna jaotus, %
KOKKU	15 963	100,0%	100% (N=984 200)
naine	10 312	64,6%	51,2%
mees	5 509	34,5%	48,8%
eelistan mitte vastata	142	0,9%	
VANUS		100%	100%
15-24	2 496	15,6%	12,8%
25-34	6 814	42,7%	18,6%
35-44	4 410	27,6%	18,9%
45-54	1 726	10,8%	17,8%
55-64	463	2,9%	17,6%
65-74	50	0,3%	14,2%
75+	4	0,0%	
HARIDUS		100%	100%
erialase hariduseta	3 400	21,3%	33,4%
kutseharidus	1 461	9,2%	19,1%
keskeriharidus	691	4,3%	16,9%
kõrgharidus	10 411	65,2%	30,6%
EMAKEEL		100%	100%
eesti	10 952	68,6%	66,7%
vene	4 049	25,4%	31,4%
muu	962	6,0%	1,9%
ELUKOHT		100%	100%
Harjumaal (v.a. Tallinn)	2 190	13,7%	12,3%
Tallinn	9 375	58,7%	33,5%
Hiiumaa	49	0,3%	0,8%
Ida-Virumaa	674	4,2%	10,3%

Jõgevamaa	74	0,5%	2,1%
Järvamaa	86	0,5%	2,3%
Lääne-Virumaa	243	1,5%	1,5%
Läänemaa	88	0,6%	4,4%
Põlvamaa	66	0,4%	1,9%
Pärnumaa	367	2,3%	6,4%
Raplamaa	180	1,1%	2,5%
Saaremaa	151	1,0%	2,5%
Tartumaa	2 017	12,6%	11,2%
Valgamaa	78	0,5%	2,1%
Viljandimaa	204	1,3%	3,5%
Võrumaa	121	0,8%	2,7%

- Kuna tasuta Coursera kursused avanesid kõigepealt töötutele ning koondamisohus või COVID-19 kriisi tõttu kannatanud valdkondade töötajatele, siis oli **Coursera huviliste seas ca neli korda suurem töötute osatähtsus kui elanikkonna seas (<22% vs 5,4%)** ja üle kolme korda suurem töötute osatähtsus kui elukestvas õppes osalenute seas.
- Kõige enam Coursera kursustest huvitatuid tegutses või oli tegutsenud **muudel teenindavatel tegevusaladel (16,8%)** ning **info ja side** valdkonnas (**14,8%**). Samuti oli suurem osakaal populatsiooniga võrreldes ka **kriisist mõjutatud tegevusaladel nagu majutuse ja toitlustuse (5,8% vs 3,3%)** ning **kunsti, meelelahutuse ja vaba aja tegevusaladel (5,8% vs 2,7%)**. Üpris sagedasti võtsid kursuseid ka hariduse, tervishoiu ja sotsiaalvaldkonna ja avaliku halduse valdkonna inimesed. Vaata rohkem Tabelist 2.
- **Tabel 2. Coursera kursuste huviliste viimase tegevusala ja elanikkonna hõivatute praeguse tegevusala võrdlus**

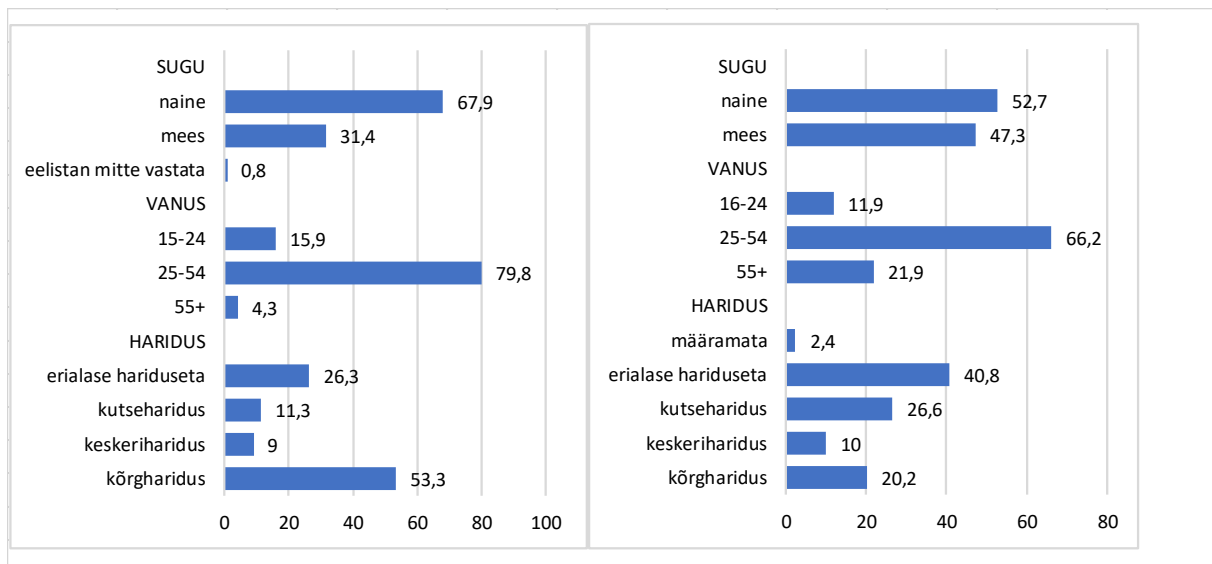
VIIMASE TÖÖANDJA TEGEVUSALA	Coursera kursuste huvilised	Osatähtsus %	15-74-aastaste hõivatute jaotus, 2020 II poolaasta %
Põllumajandus, metsamajandus ja kalapüük	186	1,2%	3,0%
Mäetööstus	41	0,3%	0,7%
Töötlev tööstus	944	5,9%	18,3%
Elektrienergia, gaasi, auru ja konditsioneeritud õhuga varustamine	236	1,5%	0,5%
Veevarustus, kanalisatsioon, jäätme- ja saastekäitlus	41	0,3%	0,6%
Ehitus	545	3,4%	9,4%
Hulgi- ja jaekaubandus, mootorsõidukite ja mootorrattaste remont	1 089	6,8%	13,1%

Veendus ja laendus	589	3,7%	6,6%
Majutus ja toitlustus	931	5,8%	3,3%
Info ja side	2 368	14,8%	4,8%
Finants- ja kindlustustegevus	1 260	7,9%	1,5%
Kinnisvaraalane tegevus	162	1,0%	1,6%
Kutse-, teadus- ja tehnikaalane tegevus	624	3,9%	4,5%
Haldus- ja abitegevused	222	1,4%	3,6%
Avalik haldus ja riigikaitse; kohustuslik sotsiaalkindlustus	1 016	6,4%	7,0%
Haridus	1 229	7,7%	9,8%
Tervishoid ja sotsiaalhoolekanne	872	5,5%	6,3%
Kunst, meelelahutus ja vaba aeg	921	5,8%	2,7%
Muud teenindavad tegevused	2 680	16,8%	2,2%
Muud tegevused	7	0,0%	0,0%
Kokku	15 963	100,0	100,0

- Võrreldes **Coursera huvilisi elukestvas õppes osalenutega** oli mõlemal juhul suures ülekaalus naised, kuid elukestva õppe puhul oli vanuseline, haridustasemete ja elukoha struktuur jagunenud märksa ühtlasemalt ning suurem oli eesti emakeelega osalejate osakaal. Elukestvas õppes osales tunduvalt rohkem vanemaealisi (vanuses 55-64a koguni neli korda rohkem), vähem kõrgharidusega ja rohkem kutseharidusega inimesi. Elukestvas õppes osalenud olid jaotunud maakonniti ühtlasemalt kui Coursera huvilised ning ka Tallinna osatähtsus oli väiksem.
- Elukestvas õppes osaletakse tihti töökoha kaudu, **mistõttu oli elukestvas õppes osalenute seas Coursera programmi osalejatega võrreldes suhteliselt rohkem hõivatuid (83,4% vs 66,7%), töötuid aga üle kolme korra vähem (7% vs 22,3%).**

Joonis 1. Coursera huviliste jaotus, %
Töötud, n= 3557

Joonis 2. Registreeritud töötute jaotus, %
(2020 II poolaasta, n= 49 938)

- Võrreldes Coursera töötuid **registreeritud töötutega** ilmneb, et **Coursera töötute hulgas oli suhteliselt rohkem naisi, noori ja kõrgharidusega inimesi**. Üle 55-aastaseid oli Coursera töötutest kõigest 4%, kuid registreeritud töötutest koguni 22%. Ka see näitab, et Coursera kursused olid sobilikumad noorematele vanuserühmadele.
- **Coursera töötute elukohaks on sagedamini Harjumaa (71,3%)**. Registreeritud töötud jagunesid maakonniti ühtlasemalt ning Harjumaa osatähtsus oli märksa väiksem - 46%. Kuigi teisel kohal registreeritud töötute osatähtsuselt oli Ida-Virumaa, oli nende seas Coursera huvilisi suhteliselt vähem.
- **17,5%** Coursera huvilistest oli Courserat kasutanud ka varem.

ÕPIVALIKUD

Õpivalikute analüüsiks seoti registreeritute andmed Coursera andmebaasiga kursuste ja nende läbimise kohta. Muuhulgas eemaldati võimalikud topeltregistreeringud ning osalejad, kelle puhul oli kahtlusi nende valikute osas. Kursuste puhul eemaldati andmebaasist kursused, millel ei olnud seost kindla valdkonnaga. Seetõttu kajastab see osa 11 669 inimesi õpivalikuid ning andmeid 3193 kursuse kohta. Sellise kvaliteediga andmete pealt ei saa teha täpseid järeldusi.

VALDKONNAD & KURSUSED

Populaarseimateks valdkondadeks olid äri- ning arvutiteaduste valdkonnad. Mõne ärivaldkonna kursuse valisid ca pooled ning mõne arvutiteaduse valdkonna kursuse ca kolmandik kõigist osalejatest (Tabel 4).

Tabel 4. Valdkondade loetelu populaarsuse järgi (osalejate arv ja osakaal)

KOKKU	11 669	100,00%
Business	6 151	52,71%
Computer Science	3 988	34,18%
Life Sciences (incl Health)	2 865	24,55%
Data Science	2 223	19,05%
Personal Development	2 562	21,96%
Language Learning	2 452	21,01%
Arts and Humanities	1 646	14,11%
Information Technology	1 619	13,87%
Social Sciences	1 251	10,72%
Physical Science and Engineering	815	6,98%
Math and Logic	255	2,19%

VIIMASE TÖÖANDJA TEGEVUSVALDKOND

Osalejate huvi viimase tööandja tegevusvaldkondade lõikes on toodud 25-64a osalejate kohta, kes on peamised hõive sihtrühma kuuluvad isikud.

Kõige aktiivsemat huvi väga erinevate valdkondade kursuste vastu olid üles näidanud muude teenindavate tegevustega seotud 25-64a osalejad: vaid matemaatika ja loogika ning füüsika- ja inseneriteaduste valdkonna vastu oli nende huvi võrdselt madal kõigi teistega. Populaarsemate valdkondade (vt Tabel 5) kursuseid oli lisaks teistest sagedamini valinud ka 25-64a osalejad info ja side, finants- ja kindlustustegevuse, hariduse, kunsti, meelelahutuse ja vaba aja tegevusvaldkondadest. Täpsemad andmed on toodud joonisel 3.

Joonis 3. Valdkondade populaarsus viimase tööandja tegevusala lõikes (25-64a), värvused näitavad osalejate arvu iga valdkonna sees

	Business	Computer Science	Life Sciences (incl Health)	Data Science	Personal Development	Language Learning	Arts and Humanities	Information Technology	Social Sciences	Physical Science and Engineering	Math and Logic
Avalik haldus ja riigikaitse; kohustuslik sotsiaalkindlustus	392	211	190	173	200	153	84	89	117	55	9
Ehitus	164	109	59	49	57	66	47	29	21	58	6
Elektrienergia, gaasi, auru ja konditsioneeritud õhuga varustamine	86	69	31	43	32	35	15	35	19	24	5
Finants- ja kindlustustegevus	541	264	177	232	208	218	96	111	85	39	20
Haldus- ja abitegevused	80	42	36	33	34	42	28	19	21	9	3
Haridus	316	177	211	114	237	156	133	60	164	51	19
Hulgi- ja jaekaubandus, mootorsõidukite ja mootorrataste remont	423	189	145	106	136	164	99	50	52	27	10
Info ja side	775	843	266	409	290	239	124	428	116	70	47
Kinnisvaraalaane tegevus	67	30	22	20	20	30	12	10	14	4	2
Kunst, meelelahutus ja vaba aeg	307	178	144	84	148	104	153	43	67	38	5
Kutse-, teadus- ja tehnikaalaane tegevus	211	195	92	127	91	73	49	77	40	61	13
Majutus ja toitlustus	259	129	122	60	107	94	62	41	36	13	7
Muu tegevusala	3	1	2	1		1	1	1	1		
Muud teenindavad tegevused	853	422	362	222	344	383	239	179	146	88	39
Mäetööstus	15	9	4	5	3	9	3	4	1	5	
Põllumajandus, metsamajandus ja kalapüük	52	36	30	22	23	26	9	17	6	13	2
Tervishoid ja sotsiaalhoolekanne	195	100	271	60	134	99	65	30	45	25	4
Töötlev tööstus	340	219	123	107	110	138	59	72	50	61	11
Veevarustus, kanalisatsioon, jäätme- ja saastekäitlus	13	10	5	3	6	6	4	2	5	9	1
Veondus ja laondus	208	116	69	64	64	97	48	54	33	24	14

KURSUSED & LÄBIMINE

Populaarsemate kursuste TOP25 koos on toodud koos valdkonnaga tabelis 5 ning kõige populaarsematest kursustest igas valdkonnas annab ülevaate tabel 6.

Tabel 5. 25 populaarsemat Coursera kursust koos osalejate arvu ja osakaaluga

Programming for Everybody (Getting Started with Python)	Computer Science	1 191	17,89%
The Science of Well-Being	Personal Development	1 042	15,66%
Excel Skills for Business: Essentials	Business	970	14,57%
Learning How to Learn: Powerful mental tools to help you master tough subjects	Personal Development	906	13,61%
Work Smarter, Not Harder: Time Management for Personal & Professional Productivity	Business	713	10,71%
Introduction to Psychology	Life Sciences (incl Health)	653	9,81%
Write Professional Emails in English	Language Learning	614	9,22%
Marketing in a Digital World	Business	554	8,32%
Programming Foundations with JavaScript, HTML and CSS	Computer Science	500	7,51%
Social Psychology	Life Sciences (incl Health)	497	7,47%
Crash Course on Python	Information Technology	471	7,08%
Speak English Professionally: In Person, Online & On the Phone	Language Learning	429	6,45%
Technical Support Fundamentals	Information Technology	403	6,05%
Introduction to Search Engine Optimization	Business	403	6,05%
Project Management: The Basics for Success	Business	401	6,02%
Initiating and Planning Projects	Business	397	5,96%
Influencing People	Business	349	5,24%
Python Data Structures	Computer Science	338	5,08%
Excel Skills for Business: Intermediate I	Business	338	5,08%
Introduction to Data Analysis Using Excel	Data Science	337	5,06%
Introduction to HTML5	Computer Science	328	4,93%
SQL for Data Science	Data Science	325	4,88%
Better Business Writing in English	Language Learning	324	4,87%
Positive Psychology	Life Sciences (incl Health)	322	4,84%
Introduction to Social Media Marketing	Business	318	4,78%

Tabel 6. 5 populaarsemat kursust igas valdkonnas koos osalejate osakaaluga

Arts and Humanities	Основы фотографии	35,09%
	Cameras, Exposure, and Photography	31,17%
	Creative Writing: The Craft of Plot	18,09%
	Basic Elements of Design: Design Principles and Software Overview	16,87%
	Introduction to Philosophy	12,59%
Business	Excel Skills for Business: Essentials	40,52%
	Work Smarter, Not Harder: Time Management for Personal & Professional Productivity	29,78%
	Marketing in a Digital World	23,14%
	Introduction to Search Engine Optimization	16,83%
	Project Management: The Basics for Success	16,75%
Computer Science	Programming for Everybody (Getting Started with Python)	62,78%
	Programming Foundations with JavaScript, HTML and CSS	26,36%
	Python Data Structures	17,82%
	Introduction to HTML5	17,29%
	Introduction to Web Development	14,65%
Data Science	Introduction to Data Analysis Using Excel	29,54%
	SQL for Data Science	28,48%
	The Data Scientist's Toolbox	27,26%
	Neural Networks and Deep Learning	18,14%
	Business Metrics for Data-Driven Companies	18,14%
Information Technology	Crash Course on Python	42,55%
	Technical Support Fundamentals	36,40%
	AWS Fundamentals: Going Cloud-Native	17,71%
	Palo Alto Networks Academy Cybersecurity Foundation	17,25%
	Introduction to Git and GitHub	16,53%

Language Learning	Write Professional Emails in English	40,72%
	Speak English Professionally: In Person, Online & On the Phone	28,45%
	Better Business Writing in English	21,49%
	Business English: Networking	19,56%
	Spanish Vocabulary: Meeting People	16,31%
Life Sciences (incl Health)	Introduction to Psychology	43,80%
	Social Psychology	33,33%
	Positive Psychology	21,60%
	Science of Exercise	18,44%
	Positive Psychiatry and Mental Health	14,96%
Math and Logic	Data Science Math Skills	44,33%
	First Steps in Linear Algebra for Machine Learning	32,47%
	Комбинаторика для начинающих	15,46%
	Теория игр (Game Theory)	10,82%
	Introduction to Calculus	10,82%
Personal Development	The Science of Well-Being	52,31%
	Learning How to Learn: Powerful mental tools to help you master tough subjects	45,48%
	Finding Purpose and Meaning In Life: Living for What Matters Most	14,26%
	Mindshift: Break Through Obstacles to Learning and Discover Your Hidden Potential	10,54%
	Presentation skills: Designing Presentation Slides	8,33%
Physical Science and Engineering	Introduction to Sustainability	24,44%
	Intro to Digital Manufacturing with Autodesk Fusion 360	24,44%
	Quantitative Methods	22,22%
	Greening the Economy: Sustainable Cities	20,00%
	Fundamentals of GIS	20,00%
Social Sciences	Model Thinking	32,34%
	Teach English Now! Foundational Principles	25,37%
	Critical Thinking Skills for University Success	18,16%
	Психология коммуникации	15,92%
	Understanding International Relations Theory	13,18%

KURSUSTE LÕPETAMINE

Vähemalt 1 kursuse lõpetas 3988 inimest (33% õppijatest), lõpetajate profiil ei erinenud palju üldiste huviliste profiilist. Kursuse lõpetanute hulgas oli võrreldes kõikide osalejatega veidi rohkem kõrgharitud (73% vs 68,1%) ning töötuid (25,8% vs 23,6%)

Coursera andmetel sagedamini lõpetatud 25 kursust on toodud tabelis 7. Esimesed 25 jagunevad üsna võrdselt veidi üle kolmandiku ärivaldkonna, sarnases mahus erinevateks arvuti, IT ja andmeteadusega seotud ning ülejäänud isikliku arengu, eluteaduste ja keeleõppe (inglise keel) valdkondade kursusteks.

Tabel 7. 25 sagedamini lõpetatud Coursera kursust koos osalejate arvu ja osakaaluga

Programming for Everybody (Getting Started with Python)	Computer Science	308	25.3%
--	-------------------------	------------	--------------

Work Smarter, Not Harder: Time Management for Personal & Professional Productivity	Business	268	36.6%
Excel Skills for Business: Essentials	Business	240	24.2%
Learning How to Learn: Powerful mental tools to help you master tough subjects	Personal Development	239	25.7%
The Science of Well-Being	Personal Development	152	14.3%
Python Data Structures	Computer Science	139	38.3%
Introduction to Psychology	Life Sciences (incl Health)	135	18.5%
Technical Support Fundamentals	Information Technology	126	29.8%
Excel Skills for Business: Intermediate I	Business	121	34.6%
Initiating and Planning Projects	Business	96	23.0%
Project Management: The Basics for Success	Business	92	21.6%
Introduction to Search Engine Optimization	Business	89	21.2%
Marketing in a Digital World	Business	87	15.2%
Using Python to Access Web Data	Computer Science	85	30.2%
Positive Psychology	Life Sciences (incl Health)	79	23.9%
Write Professional Emails in English	Language Learning	78	12.3%
AI For Everyone	Business	78	27.0%
Introduction to HTML5	Computer Science	75	21.4%
Programming Foundations with JavaScript, HTML and CSS	Computer Science	73	14.0%
Crash Course on Python	Information Technology	70	14.4%
AWS Fundamentals: Going Cloud-Native	Information Technology	69	33.2%
Introduction to Data Analysis Using Excel	Data Science	67	19.4%
Finding Purpose and Meaning In Life: Living for What Matters Most	Personal Development	65	22.0%
Excel Skills for Business: Intermediate II	Business	62	24.9%
The Bits and Bytes of Computer Networking	Information Technology	62	37.8%

Ülevaatele on lisatud andmed ja võrdlused Exceli tabelina.

Ülevaate koostas sotsiaalministeeriumi analüüsi osakond. Küsimuste korral võtke ühendust Sotsiaalministeeriumiga info@sm.ee.